

บทที่ 6

การเปรียบเทียบประยุทธ์เพื่อความเป็นเลิศ

Benchmarking

Benchmarking ได้รับความนิยมนิยมเพิ่มมากขึ้นในบริษัทต่างๆ ที่ให้ความสนใจในเรื่องการควบคุมคุณภาพ จากการแข่งขันที่สูงขึ้นในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อธุรกิจทุกประเภท ทางรอดของธุรกิจจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในระดับโลก Benchmarking จัดเป็นเครื่องมือส่วนหนึ่งของกระบวนการควบคุมคุณภาพ ที่เกิดจากการเปรียบเทียบข้อมูลของธุรกิจที่เราสนใจ ซึ่งไม่จำเป็นต้องอยู่ในวงการเดียวกัน อาจได้ข้อมูลจากอุตสาหกรรมอื่น แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับธุรกิจของเรา เพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้มีคุณภาพในอนาคต

Benchmarking เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการคุณภาพเชิงรวม (total – quality process) ที่มีส่วนช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน แก้ปัญหาในการดำเนินงาน เปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานใหม่และพัฒนาองค์การไปสู่ความเป็นเลิศ จนเป็นที่ยอมรับในระดับโลก

ความเป็นมาของ Benchmarking

เริ่มขึ้นในสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี 1980 แต่ยังไม่ได้รับการยอมรับจนกระทั่งในช่วงต้นปี 1990 เริ่มเป็นที่ยอมรับมากขึ้น โดยใช้เป็นวิธีในการปรับปรุงการดำเนินงานของบริษัท และกำลังพยายามทำให้ Benchmarking เป็นอีกหนทางหนึ่งในการควบคุมคุณภาพ

การพัฒนากระบวนการทางด้านคุณภาพให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ส่งผลให้อุตสาหกรรมในประเทศญี่ปุ่น กลายเป็นผู้นำระดับโลกที่มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการ Benchmarking

จุดเริ่มต้นของ Benchmarking เป็นการเปรียบเทียบอุตสาหกรรมของสหรัฐอเมริกากับญี่ปุ่น แต่ในปัจจุบันเป็นการเปรียบเทียบองค์กรที่มีผลการดำเนินงานเป็นเลิศในระดับโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการใหม่ๆ สร้างคุณภาพให้แก่สินค้าและบริการ ลดต้นทุน และพยายามทำกำไรเพิ่มขึ้น ด้วยการส่งเสริมกระบวนการอย่างต่อเนื่อง จนเกิดการเปลี่ยนแปลงและผลการดำเนินงานดีขึ้น ซึ่งได้มาจากการรวบรวมข้อมูลขององค์กรที่เป็นเลิศ และนำมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการของตน เพื่อพัฒนาองค์การไปสู่ความเป็นเลิศ

Benchmarking มิได้จำกัดอยู่ที่การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานของคู่แข่งกัน แต่สามารถเปรียบเทียบกระบวนการของตนเองกับทุกองค์การที่มีความเป็นเลิศ

แนวคิดก่อนการ Benchmarking

- องค์การของเราอยู่ในระดับใด
- การเปลี่ยนแปลงมุ่งไปสู่จุดใด
- วิธีการใดที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศ
- วิธีการรักษาความเป็นเลิศทำอย่างไร

สรุปได้ว่า Benchmarking เป็นหนทางในการแสวงหาข้อมูลขององค์การที่มีผลการดำเนินงานที่ดีกว่าหรือดีที่สุด มาเปรียบเทียบกับองค์การของตนเอง เพื่อทำความเข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติให้มีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ และนำมาประยุกต์ใช้ในองค์การของตน

ความเข้าใจเกี่ยวกับ Benchmarking

Benchmarking เกี่ยวข้องกับองค์การ 2 องค์การ ทำการตกลงกัน เพื่อจะแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงาน หรือการดำเนินงานให้แก่กันและกันโดยองค์การทั้งสองคาดหวังว่าจะได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

Benchmarking เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและปรับปรุงเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ซึ่งถือเป็นวิธีการในการบ่งชี้กระบวนการที่ต้องการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก และสามารถเปรียบเทียบกระบวนการของบริษัทเราเอง กับกระบวนการที่ดีที่สุดของบริษัทเป้าหมาย เพื่อนำมาปรับปรุงใช้กับบริษัทของเรา

มุมมองของการ Benchmarking ไม่ใช่การลอกเลียนแบบ มิใช่การล่อโกง ขาดจริยธรรม การทำผิดกฎหมาย หรือเป็นการจารกรรมข้อมูล แต่เป็นการนำเอาข้อมูลมาเปรียบเทียบเพื่อหาทางนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น

Benchmarking เป็นวิธีการปรับปรุงโดยการเรียนรู้ สิ่งที่ดีจากบริษัทอื่น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานของบริษัทเรา ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ช่วยลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน จนกลายเป็นองค์การคุณภาพในที่สุด

ยกตัวอย่างบริษัท Xerox ได้นำวิธี Benchmarking เข้ามาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการ และวิธีการดำเนินงานของบริษัทเพื่อแข่งขันกับบริษัทอื่น ทั้งในด้านการผลิตและการให้บริการ โดยจะกำหนดและตรวจวัดเปรียบเทียบกับมาตรฐานของบริษัทอื่น เช่น เปรียบเทียบกับบริษัท Amex ในเรื่องวิธีปฏิบัติต่อลูกค้าเปรียบเทียบกับบริษัทร้านค้าญี่ปุ่นเรื่องต้นทุนการผลิต เป็นต้น

นอกจากนี้ บริษัท Motorola ซึ่งเป็นหนึ่งในบริษัทที่เป็นผู้ชนะโดยได้รับรางวัล Malcolm Baldrige (จัดเป็นรางวัลที่สำคัญที่สุดด้านคุณภาพรางวัลหนึ่งในสหรัฐอเมริกา) พบว่า หลังจากประสบความสำเร็จ ในการเป็นบริษัทที่ดีที่สุดในระดับเดียวกัน (Best – in- Class) ยังไม่เพียงพอ ยังคงจะต้องทำการ Benchmarking ต่อไปในเรื่องการพัฒนาโปรแกรมใหม่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ และการปรับปรุงใหม่ ๆ ให้สมกับความพยายามที่ได้เป็นบริษัทที่ดีที่สุดในระดับเดียวกัน Motorola มีความตั้งใจว่าจะพัฒนากระบวนการใหม่ เพื่อจะนำไปสู่การยอมรับในระดับโลก (World Class) (Goetsch and Davis 1997,437)

ความหมายของ Benchmarking

Benchmarking คำศัพท์คำนี้ได้กำหนดความหมายภาษาไทยไว้ว่า “ การเปรียบประยুক্ত เพื่อความเป็นเลิศ” ซึ่งอาจเป็นการเปรียบเทียบกับธุรกิจที่คล้ายคลึงกัน หรือธุรกิจที่ต่างกัน หรือเปรียบเทียบกับบริษัทของคู่แข่งกัน โดยการนำส่วนดีของคนโน้นมา คนนี้หน่อยมาพัฒนางาน จะเลือกเอามาเฉพาะข้อดี ๆ เท่านั้น (จุฬา เทียนไทย 2540, 69)

Benchmarking หมายถึง การเปรียบเทียบการทำงาน (work) รวมถึงวิธีการบริการ (Service Method) ที่ธุรกิจดำเนินอยู่กับวิธีการที่ดีที่สุดในทางปฏิบัติหรือผลลัพธ์ที่ดีที่สุดที่มีอยู่ในขณะนั้น เพื่อให้ได้แนวคิดและข้อเสนอแนะที่จะนำมากำหนดทิศทางในการปรับปรุงงาน และการบริหารงานเดิมของตน ให้บรรลุผลที่ดีกว่า และมีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น (จุฬา เทียนไทย 2540, 71)

Harrington & Harrington อธิบายว่า การเปรียบประยুক্তเพื่อความเป็นเลิศ คือ กระบวนการต่อเนื่องในการเปรียบเทียบ วางแผน และส่งเสริมเพื่อพูนผลการปฏิบัติงาน โดยเกี่ยวข้องกับ

การเปรียบเทียบองค์การที่มีความเป็นเลิศและได้รับการยอมรับในวงการอุตสาหกรรม

การเปรียบเทียบกระบวนการทางธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่มีคุณภาพเป็นเลิศ

การเปรียบเทียบกระบวนการทางการผลิต

การเปรียบเทียบคู่แข่งที่มีผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นเลิศ

การเปรียบเทียบรูปแบบที่แตกต่างกัน เป็นการเตรียมการเลือกสรรคุณค่าที่เป็นเลิศ

และนำมาประยুক্তใช้ในองค์การ

การส่งเสริมสนับสนุนวิปฏิบัติที่เป็นเลิศ

การวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อไปสู่วิปฏิบัติที่เป็นเลิศในอนาคต

การคาดคะเนถึงตลาดผู้บริโภคในอนาคต

Benchmarking หมายถึง กระบวนการในการเปรียบเทียบและการตรวจวัดการดำเนินงานขององค์กร หรือกระบวนการภายในกับองค์กรที่มีผลงานอยู่ในระดับที่ดีที่สุด จากภายในอุตสาหกรรมเดียวกันหรือคนละวงการอุตสาหกรรม (Goetsch and Davis. 1997, 434)

Camp กล่าวว่า การเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ คือ การค้นหาและส่งเสริมสนับสนุนวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยการนำเอาวิธีการหรือคัดแปลงวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศให้เหมาะสมกับองค์กรของตน การทำมาตรวัดผลการปฏิบัติการ (performance measures) ด้วยการเปรียบเทียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการทางธุรกิจเพื่อไปสู่ระดับแนวหน้า เนื่องจากการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ จะดำเนินการในประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

- ผลิตภัณฑ์และบริการ (Products and services) เป็นการสร้างลักษณะเด่น และการวางแผนออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจ โดยการกำหนดเป้าหมายของผลิตภัณฑ์และการออกแบบจากการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

- กระบวนการทางธุรกิจ (Business Processes) เป็นมาตรฐานของการส่งเสริมกระบวนการทางธุรกิจ และการรื้อปรับระบบ (Reengineering) ซึ่งเป็นกระบวนการริเริ่มส่งเสริมคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรบรรลุผลสำเร็จ

- การทำมาตรวัดผลการปฏิบัติงาน (Performance Measures) ความจำเป็นที่จะต้องสร้างและกำหนดวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานขององค์กร โดยพิจารณาผลิตภัณฑ์ การบริการ และกระบวนการซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงาน ฉะนั้นการวางแผนและการดำเนินการจึงเกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศและการพิจารณาความก้าวหน้าขององค์กรเพื่อไปสู่ระดับมาตรฐานสากล

กล่าวโดยสรุป Benchmarking เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน โดยเริ่มการเปรียบเทียบขององค์กรของเรากับองค์กรที่ดีที่สุด โดยนำข้อมูลที่องค์กรเราไม่มีหรือแบบอย่างที่ดีที่สุดมาประยุคต์ใช้กับองค์กรของเรา การประยุคต์ใช้จำเป็นต้องปรับคัดแปลงให้เข้ากับองค์กรของเราเสียก่อน มิใช่ลอกเลียนแบบมา เพื่อแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น และนำไปสู่การเป็นองค์กรคุณภาพ โดยได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค

ความแตกต่างระหว่าง Benchmarking และการวิเคราะห์การแข่งขัน (Competitive analysis) กล่าวคือ

- Benchmarking สนใจเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การปรับปรุงกระบวนการผลิต การส่งเสริมและปรับปรุงการดำเนินงาน ไม่สนใจว่าสินค้าเป็นอะไร ราคาเท่าไร
- Competitive analysis สนใจเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสินค้าของกลุ่มแข่งขัน กับเราว่าผลิตอะไร รวมทั้งเปรียบเทียบรูปแบบว่าเป็นอย่างไรและราคาของสินค้าเป็นเท่าไร

หลักการของ Benchmarking (Goetsch and Davis 1997, 434)

1. Benchmarking เป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการ
2. Benchmarking เกี่ยวกับกระบวนการและข้อปฏิบัติ
3. เป็นการบ่งชี้กระบวนการที่ต้องการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด
4. เป็นการเปรียบเทียบกระบวนการและข้อปฏิบัติของเรากับกระบวนการที่ดีที่สุดของบริษัทเป้าหมาย
5. เป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อไปสู่ระดับที่ดีที่สุด

เป้าหมายของ Benchmarking คือการค้นหา “ความลับของความสำเร็จ” และปรับใช้สำหรับบริษัทของเรา

รูปแบบของการทำ Benchmarking

ในการทำ Benchmarking มีรูปแบบที่ต่างกักันดังนี้ (จุฬา เทียนไทย 2540, 76-78)

1. Competitive Benchmarking (คู่แข่งโดยตรง)

เป็นการทำ Benchmarking โดยนำไปเปรียบเทียบกับคู่แข่ง หรือกลุ่มที่เราแข่งขันด้วย จนได้รูปแบบ วิธีการ เพื่อนำมาประยุกต์กับบริษัทของตนเอง จนทำให้การดำเนินงานของตนเองมีประสิทธิภาพที่ดีที่สุดในวงการเดียวกัน หรืออย่างน้อยต้องดีกว่าคู่แข่งของเรา

Competitive Benchmarking เป็นรูปแบบที่ยากที่สุด เพราะจะไม่มีคู่แข่งรายใดยอมให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและช่วยเหลือทีม Benchmarking ของเรา จึงต้องใช้ความกล้าพอสมควรในการเก็บข้อมูลที่ต้องการ

ความล้มเหลวที่มักเกิดขึ้นคือ หาข้อมูลที่ต้องการไม่ได้จึงต้องเลี่ยงใช้ข้อมูลที่ใกล้เคียงนำมาประมาณการแต่ถ้าได้ข้อมูลจากคู่แข่งโดยตรงการทำรูปแบบนี้จะได้ผลดีที่สุด

2. Cooperative Benchmarking (คู่แข่งขันทางอ้อม)

เป็นการทำ Benchmarking กับบริษัทที่ยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือในการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะจากเรา บริษัทเหล่านี้จะช่วยให้ข้อคิดเห็นที่จะเป็นประโยชน์กับธุรกิจของเราโดยทั่วไป บริษัทที่จะให้ความร่วมมือเช่นนี้มักจะไม่ใช่บริษัทที่เป็นคู่แข่งโดยตรง แต่เป็นกลุ่มที่ประกอบธุรกิจอยู่ในวงการหรืออุตสาหกรรมเดียวกับเรา เรียกว่าเป็นคู่แข่งทางอ้อมเพราะเขาติดต่อค้าขายกับลูกค้าในภูมิภาคอื่น บริเวณอื่นที่ไม่เหมือนเรา เช่น เราทำธุรกิจ ในกรุงเทพฯ เป็นหลัก แต่อาจจะทำ Benchmarking กับธุรกิจองค์การเดียวกับเรา แต่ตลาดของเขา เป็นตลาดส่วนภูมิภาค การไปศึกษาจากเขาสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับธุรกิจของเราได้ เช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น ธุรกิจโรงแรมห้าดาวในไทย คู่แข่งขันโดยตรงคือโรงแรมห้าดาวใน ภูมิภาคเอเชีย ในขณะที่คู่แข่งทางอ้อม คือ โรงแรมห้าดาวที่ประกอบกิจการในภูมิภาคอื่น อาทิ โรงแรมห้าดาวในสหรัฐอเมริกา

3. Collaborative Benchmarking (บริษัทที่รวมกลุ่มกัน)

เป็นการทำ Benchmarking ที่เกิดในกรณีที่มีการรวมตัวกันของบริษัทต่างๆ เป็นกลุ่ม ที่ยินดีจะให้ความร่วมมือแบ่งความรู้เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม ให้แก่กันและกัน เพื่อปรับปรุงการทำงานของสมาชิกในกลุ่มให้ดีขึ้น

บริษัทที่เข้าร่วมกลุ่มจะยินดีแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านใดด้านหนึ่งให้แก่กันอย่างเต็มที่ จัดเป็นการแบ่งปันข้อมูล คือบอกว่าเป็นเช่นใด แต่ไม่ได้บอกว่าจะทำอย่างไรจึงจะเป็นเลิศได้ ลักษณะนี้ไม่ใช่วิธีที่ถูกต้องในความหมายของการทำ Benchmarking เพราะไม่ต้องการเพียงแค่รู้วิธีปรับปรุงให้ดีขึ้น แต่จะต้องบอกวิธีที่ทำให้ดีกว่า

4. Internal Benchmarking (กิจการที่อยู่ในเครือเดียวกัน)

เป็นลักษณะของบริษัทใหญ่ๆ ที่มีกิจการในเครือหรือโครงสร้างที่ใหญ่โต มีหน่วยงานที่สามารถยกมาเป็นตัวอย่างให้กับหน่วยงานในเครือของตน เพื่อนำแบบอย่างไป ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหน่วยงานของตนเองให้ดีขึ้น

รูปแบบนี้เป็นขั้นแรกของธุรกิจที่จะทำ Benchmarking เพราะจะต้องรู้กระบวนการให้ดี เสียก่อนจึงจะออกไป Benchmarking ภายนอกในขั้นต่อไป นับเป็นการฝึกหัดเพื่อสร้างความชำนาญแก่ทีมงานของตนเอง ถือเป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

สิ่งจำเป็นก่อนการทำ Benchmarking (Goetsch and Davis 1997,447)

1. มีความเต็มใจและความมุ่งมั่น
2. มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ทางกลยุทธ์ก่อนเริ่มทำ Benchmarking จะต้องรู้จุดประสงค์โดยเชื่อมโยงกับกลยุทธ์ และวิสัยทัศน์ของบริษัท
3. มีเป้าหมายเพื่อความเป็นเลิศ ไม่เพียงแต่การปรับปรุง
4. การเปิดรับความคิดใหม่ เปิดวิสัยทัศน์ให้กว้าง
5. เข้าใจกระบวนการ สินค้าและบริการที่มีอยู่
6. มีการจัดระบบการจัดเก็บเอกสารข้อมูลของกระบวนการ
7. มีทักษะในการวิเคราะห์กระบวนการ
8. มีทักษะในการสร้างทีมงาน , การติดต่อสื่อสาร และการวิจัย

กระบวนการทำ Benchmarking

กระบวนการทำ Benchmarking มี 14 ขั้นตอนดังนี้ (Goetsch and Davis 1997,438-443)

ขั้นตอนที่ 1 : ความร่วมมือจากฝ่ายบริหาร (Obtain management Commitment)

ในการทำ Benchmarking จะต้องได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารในเรื่องของทรัพยากรทั้งด้านกำลังคนและเงินทุน จุดประสงค์ของการทำ Benchmarking นั้น ต้องการหาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการที่ดีที่สุดเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับบริษัทของเรา หรืออย่างน้อยที่สุดก็ทำการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงไม่สามารถทำได้ถ้าปราศจากการอนุมัติจากฝ่ายบริหาร

ขั้นตอนที่ 2 : การวางรากฐานกระบวนการ (Baseline your own process)

ถ้าบริษัทของเราเกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพ ถือเป็นโอกาสที่ดีที่จะวางรากฐานของกระบวนการ โดยจะต้องทำความเข้าใจกระบวนการของเราโดยตลอดเสียก่อน การพยายามที่จะไปเปรียบเทียบกับบริษัทอื่น เพราะก่อนที่จะทำการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ให้มีประสิทธิภาพ หรือก่อนการนำวิธีควบคุมกระบวนการเชิงสถิติมาใช้ กระบวนการจะต้องถูกจัดให้มีลักษณะที่เข้าใจง่ายและสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 3 : การบ่งชี้และแสดงข้อมูล ทั้งกระบวนการที่แข็งแกร่งและอ่อนแอ (Identify and document both strong and weak process)

กระบวนการที่แข็งแกร่ง (Strong process) จะไม่ถูก Benchmarking ตั้งแต่แรกเพราะเทคนิคการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องยังคงเพียงพอ ส่วนกระบวนการที่อ่อนแอ (Weak process) จำเป็นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างถอนรากถอนโคน (Radical change) เพราะการปรับปรุงที่

เพิ่มขึ้นยังไม่เพียงพอ จึงต้องใช้การ Benchmarking เพื่อจะปรับเปลี่ยนขั้นสู่ระดับที่เหมาะสมใน เวลาที่ต้องการ การจัดลำดับกระบวนการที่ต้องการ Benchmarking ควรเลือกกระบวนการที่อ่อนแอ และต้องการปรับปรุงก่อน

ขั้นตอนที่ 4 : เลือกกระบวนการที่จะทำ Benchmarking (Select process to be Benchmarking)

การตัดสินใจเลือกกระบวนการที่จะ Benchmarking มีจุดสำคัญคือ กระบวนการที่จะ Benchmarking ควรจะด้อยและอ่อนแอ และตั้งใจที่จะเปลี่ยน จะไม่ Benchmarking กระบวนการที่ ยังไม่ต้องการจะเปลี่ยน

ขั้นตอนที่ 5 : การจัดตั้งทีมงาน (Form Benchmarking team)

การจัดตั้งทีมงานควรรวมเอาบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจด้าน Benchmarking เป็นอย่างดี บุคคลที่อยู่ในสายงานโดยตรงกับกระบวนการที่จะ Benchmarking บุคคลที่สามารถนำผลที่ได้รับ จากการทำ ไปใช้ปรับปรุงองค์การให้ดีขึ้น บุคคลเหล่านี้เหมาะสมที่สุดที่จะรับทราบถึงความ แตกต่างระหว่างกระบวนการขององค์การตัวเองกับกระบวนการของหุ้นส่วน (partner) ทีมงาน จะต้องรวมคนที่มีความสามารถในการวิจัย เพื่อใช้ในการวิจัยหุ้นส่วน โดยทุกทีมควรมีตัวแทนจาก ฝ่ายบริหาร

ขั้นตอนที่ 6 : วิจัยองค์การระดับดีที่สุด (Research Best –in-class)

ควรทำการเก็บข้อมูลเพื่อหา partner ในการ Benchmarking ซึ่งจะต้องเป็น best-in-class คือ เป็นองค์การระดับดีที่สุด ซึ่งอาจจะอยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกับเราหรือต่างอุตสาหกรรมก็ได้ ไม่ควรจำกัดการวิจัย เพราะจะทำให้พลาดโอกาสการได้รับข้อมูลสำหรับ Benchmarking สมาชิกทีม Benchmarking สามารถได้ข้อมูลของ partner ที่มีศักยภาพเพื่อประกอบการวิจัย การวิจัยควรครอบคลุมเอกสารการค้า,วารสารการค้า และจากสมาคมผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 7 : เลือกองค์การระดับดีเป็นหุ้นส่วน (Select candidate Best-in-class Benchmarking partner)

การเลือก partner ควรเลือกจากองค์การที่จะให้องค์ความรู้ที่ดีที่สุดแก่เรา โดยยินดีที่จะ ให้ข้อมูลแก่เราด้วยความเต็มใจมากที่สุด และเป็นองค์การระดับดีที่ดีที่สุด มีความเป็นเลิศได้รับการ ขอมรับในวงการธุรกิจ

ขั้นตอนที่ 8 : การจัดทำข้อตกลง (Form agreement with Benchmarking partner)

ภายหลังจากที่ทีมเลือก partner จะต้องจัดทำข้อตกลงที่ครอบคลุมถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำ Benchmarking ร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 9 : การรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

ทำการสังเกต, รวบรวม และเก็บข้อมูลทุกอย่าง เกี่ยวกับกระบวนการของ partner โดยพยายามกำหนดกระบวนการสำคัญ เกี่ยวกับอะไรที่ทำให้พวกเขาประสบความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 10 : การวิเคราะห์ข้อมูลให้เห็นความแตกต่าง (Analysis the data)

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ทีมจะต้องนำมาวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลจากกระบวนการของตน ซึ่งทีมจะมองเห็นความแตกต่างของการดำเนินงาน ระหว่าง 2 กระบวนการ โดยจะต้องนำกระบวนการของ partner ที่ดีกว่ามาแทนที่กระบวนการของเรา

ขั้นตอนที่ 11 : การวางแผนเพื่อการปฏิบัติที่ดีกว่า(Plan action to close the Gap or surpass)

ทีมงานนำกระบวนการของหุ้นส่วนที่ดีกว่ามาแทนที่กระบวนการของเราโดยวางแผนการเปลี่ยนแปลงและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกระบวนการของเรา โดยกระบวนการใหม่จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีกว่าเดิม ส่งเสริมให้มีการพัฒนากระบวนการและการปฏิบัติที่ดีกว่า เพื่อให้บรรลุผล Best-in-class

ขั้นตอนที่ 12 : การส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง (Implement the change)

การส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริงถึงแม้ว่าจะต้องใช้เวลาแต่ก็จะสามารถทำให้กระบวนการใหม่ได้รับการยอมรับ จนกลายเป็นกิจกรรมประจำ ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจถ้าการดำเนินงานแรกเริ่ม ไม่เท่ากับ partner คงต้องรองจนคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงปัญหาที่จะคลี่คลายไป

ขั้นตอนที่ 13 : การควบคุม (Monitor)

ภายหลังจากที่กระบวนการถูกดำเนินการ ควรติดตามและเอาใจใส่กระบวนการอย่างสม่ำเสมอ โดยการควบคุม

ขั้นตอนที่ 14 : ทำอย่างต่อเนื่องเป็นวงจร (Update Benchmarking: Continue the cycle)

การทำ Benchmarking มีเป้าหมายเพื่อบรรลุผลสำเร็จของการเป็นองค์กรระดับที่ดีที่สุด (Best – in – class) ซึ่งจะต้องรักษาระดับที่ดีที่สุดไว้ จนเป็นที่ยอมรับและกลายเป็น partner ให้กับบริษัทอื่น Benchmarking จะต้องทำให้ทันสมัยอยู่เสมอทุกระบบ โดยเน้นที่กระบวนการที่อ่อนแอ เป็นลำดับแรก การทำ Benchmarking จะต้องทำต่อไปอย่างต่อเนื่องเป็นวงจร

อุปสรรคต่อความสำเร็จของ Benchmarking

1. การให้ความสำคัญภายใน (Internal Focus) การมองแต่ภายในจะจำกัดวิสัยทัศน์ ควรรับรู้ว่าการภายนอกมีกระบวนการที่ดีกว่ามาก
2. จุดประสงค์การ Benchmarking กว้างเกินไป ทีมจะต้องตั้งเป้าหมายที่แคบลง และเฉพาะเจาะจง ไม่ขึ้นอยู่กับ what แต่ให้ความสำคัญกับ how
3. จัดตารางเวลาที่ไม่เป็นจริงของการ Benchmarking ไม่สามารถถอยย่อให้เหลือเวลาไม่กี่อาทิตย์ได้ เวลา 4-6 เดือน เป็นกำหนดเวลาต่ำสุดสำหรับทีมที่มีประสบการณ์ โดยปกติใช้ 6-8 เดือน
4. การรวมทีมที่ไม่ดี ทีมควรมีบุคคลที่มีความรู้มากที่สุดเกี่ยวกับกระบวนการ และสามารถวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกระบวนการของเรา และของหุ้นส่วน ทีมควรมี 6-8 คน
5. การกำหนด “ Ok – in – class” องค์การจะต้องเลือก “ Best – in- class”
6. การย้ำเน้นที่ไม่เหมาะสม อาจจะมาจากการเห็นตัวเลขมากเกินไป ทำให้การรวบรวมข้อมูลไม่สิ้นสุด จึงควรใช้ข้อมูลที่เพียงพอจะเข้าใจในการวิเคราะห์
7. การไร้ความรู้สึก ต่อ partner ต้องจำว่า partner กำลังทำให้องค์การของท่านเป็นเลิศ ถ้าเราละเลยต่อ partner จะไม่ได้รับข้อมูล และไม่สามารถนำมาใช้กับกระบวนการของเราได้
8. ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารอย่างจำกัด

(Goetsch and Davis 1997, 442 – 450)

ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเปรียบเทียบประยุดต์เพื่อความเป็นเลิศ

1. การให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากในการเปรียบเทียบประยุดต์เพื่อความเป็นเลิศนั้น จะเกิดผลกระทบต่อปัจจัยต่างๆ มากมาย เช่น การทำงาน การจัดสรรทรัพยากรต่างๆ หรือการให้ความสำคัญแก่สิ่งต่างๆในทางปฏิบัติแล้วการเปรียบเทียบประยุดต์เพื่อความเป็นเลิศจะเกิดผลกระทบต่อทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์กร เช่น ลูกค้ำ ผู้บริหาร พนักงาน เนื่องจากการทำมาตรฐานเปรียบเทียบที่มีประสิทธิภาพนั้น ไม่ใช่เพียงแต่การวิเคราะห์ตัวเลขเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจว่า กระบวนการทำงานในปัจจุบันหรือพนักงานที่ปฏิบัติงานมีความถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่

2. การทำความเข้าใจต่อกระบวนการในการทำงานขององค์กรตนเอง ในการเปรียบเทียบกระบวนการในการทำงาน ถ้าตัวองค์กรเองยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจที่ดีต่อกระบวนการในการทำงานภายในองค์กรเอง ก็จะเป็นการยากในการระบุถึงสาเหตุของความแตกต่างในการดำเนินงาน ดังนั้น ผู้บริหารและพนักงานจึงควรจะมีเข้าใจถึงกระบวนการในการทำงานในปัจจุบันขององค์กรเพื่อให้การเปรียบเทียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งในการทำความเข้าใจในกระบวนการในการทำงานนี้องค์กรต่าง ๆ มักจะอาศัยการทำ Process Mapping หรือการสร้างแผนภาพขึ้นมา เพื่อแสดงถึงกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร รวมทั้งอธิบายถึงความสัมพันธ์ของกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย

3. เลือกกระบวนการที่มีความสำคัญต่อลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการ เนื่องจากประโยชน์ประการหนึ่งของการเปรียบเทียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ คือ การเพิ่มคุณภาพของสินค้าหรือบริการ ดังนั้น ในการเลือกกระบวนการที่จะทำการเปรียบเทียบ จึงควรเลือกกระบวนการที่มีความสำคัญต่อลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการมากที่สุด ซึ่งลูกค้าหรือผู้ให้บริการรวมถึงทั้งลูกค้าภายในและภายนอกองค์กร องค์กรเองควรมีเครื่องมือในการวัดความพึงพอใจที่ลูกค้าได้รับจากสินค้าหรือบริการนั้น เพื่อที่จะได้ทราบว่า การเปรียบเทียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศประสบความสำเร็จหรือไม่

4. การใช้เครื่องมือในการวัดที่มีความเหมาะสม ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งของการเปรียบเทียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศให้ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ การเลือกดัชนีหรือเครื่องมือในการวัดผลการดำเนินงานที่มีความเหมาะสม ความสำเร็จของการเปรียบเทียบการดำเนินงานซึ่งประเด็นเหล่านี้จะมีความสำคัญมากขึ้นเมื่อองค์กรทำการเปรียบเทียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศกับองค์กรภายนอก เครื่องมือหรือปัจจัยในการวัดที่ไม่มีความเหมาะสม อาจทำให้การดำเนินงานขององค์กรนั้น ๆ มีประสิทธิภาพลดลงได้ สิ่งหนึ่งที่พึงระลึกไว้เสมอ คือการประเมินผลองค์กรหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำนั้น ไม่สามารถครอบคลุมการดำเนินงานขององค์กรทั้งหมด ซึ่งในประเด็นนี้จะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องมือในการวัดแต่ละชนิดด้วย

5. การเลือกบริษัทที่จะทำการเปรียบเทียบ หรือ การเลือกองค์การเป้าหมาย การเลือกองค์การที่จะมาทำการเปรียบเทียบด้วยเป็นสิ่งซึ่งมีความสำคัญมาก การเลือกสรรนี้จะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับรูปแบบและผลลัพธ์ที่วัดเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย โดยส่วนใหญ่องค์การมักจะเลือกองค์การที่มีรูปแบบและกิจกรรมต่างๆที่คล้ายคลึงกัน และจะต้องพิจารณาว่าองค์การนั้น จะต้องมีการบริหารงานและผลการดำเนินงานที่ดีกว่าองค์การของตนเอง แต่ถ้าในกรณีที่เป็นการเปรียบเทียบกระบวนการทำงานโดยทั่วๆ ไป เช่น ระบบบัญชีหรือกระบวนการในการขนส่งสินค้า องค์การหรือหน่วยงานที่อยู่นอกเหนือธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเดียวกัน สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ เช่น บริษัทผลิตอุปกรณ์ชิ้นส่วนรถยนต์สามารถปรับปรุงการจัดส่งสินค้าได้โดยดูจากบริษัทผลิตคอมพิวเตอร์ หรือ โรงพยาบาลสามารถพัฒนากระบวนการในการรับคนไข้โดยดูจากโรงแรมชั้นนำ นอกจากนี้ ลักษณะของสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะต้องพิจารณาในการเลือกองค์การที่จะทำการเปรียบเทียบด้วย หน่วยงานหรือองค์การของรัฐบาลบางแห่งไม่สามารถพิจารณาเปรียบเทียบได้กับองค์การเอกชนเสมอไป เนื่องจากลักษณะการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ข้อมูลเปรียบเทียบ (Comparative Information) ระหว่างองค์การต่างๆ ก็เป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งในการคัดเลือกองค์การที่จะนำมาเปรียบเทียบ หน่วยงานราชการจะเกิดข้อเสียเปรียบในแง่ของการขาดข้อมูลที่เพียงพอที่จะคัดเลือกองค์การขึ้นมาทำการเปรียบเทียบ เนื่องจากข้อมูลที่เกี่ยวกับหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐมักจะไม่ค่อยเป็นที่แพร่หลาย

6. สร้างสรรค์วัฒนธรรมในการทำงานแบบใหม่ๆ เนื่องจากถ้าองค์การใดริเริ่มที่จะทำการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศแล้ว วัฒนธรรมขององค์การนั้นจะต้องให้การสนับสนุนให้ตัวองค์การ และพนักงานชอบที่จะทำการศึกษาและเปรียบเทียบตนเองกับองค์การอื่น ซึ่งวัฒนธรรมองค์การในลักษณะเช่นนี้มักจะหาได้ยากในหมู่องค์การของราชการ ซึ่งมักจะไม่ค่อยมีความตั้งใจที่จะทำการเปรียบเทียบกับหน่วยงานเอกชน เนื่องจากมีความกังวลถึงความเหมาะสมที่จะไปเปรียบเทียบกับหน่วยงานเอกชน (เนื่องจากมีความแตกต่างของวัตถุประสงค์และรูปแบบในการดำเนินงาน) หรือในบางกรณีก็อาจจะมีความกังวลว่าเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานเอกชนแล้วจะแสดงให้เห็นประสิทธิภาพที่ด้อยกว่า ซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้วหน่วยงานภาคราชการสามารถทำการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศกับหน่วยงานเอกชนได้ในลักษณะของงานทั่วไป และคล้ายคลึงกัน เช่น งานด้านการบริหารการเงินบุคคล งานด้านการบริหารการเงิน

สิ่งหนึ่งที่จะต้องระมัดระวังในการเปรียบเทียบกับองค์การภายนอก คือ จะต้องมั่นใจว่าข้อมูลที่ได้มานั้น จะไม่นำไปใช้ในการกล่าวหาหรือตอกย้ำถึงข้อด้อยของบางหน่วยงาน ในบางครั้งข้อมูลเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ ที่ไม่เปิดเผยอาจเป็นแรงจูงใจในการหาความแตกต่างที่เกิดขึ้นมากกว่า และถ้าข้อมูลที่ได้จากการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศไม่ได้ถูกนำมาใช้อย่างมีหลักการแล้ว ก็ย่อมจะทำให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น

7. ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารระดับสูงขององค์การ โดยผู้บริหารจะต้องทำการสนับสนุนในการสร้างความเข้าใจและการสร้างความตระหนักในความสำคัญของการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ ให้กับพนักงานในองค์การ นอกจากนี้ ผู้บริหารต้องแสดงความผูกพันและเชื่อมั่นในแนวคิดเกี่ยวกับการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ โดยสนับสนุนผู้บริหารระดับกลางและพนักงานทั่วไปในการการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์การอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารขององค์การจะต้อง

- แสดงถึงการสนับสนุนต่อการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ และยอมรับสิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ตั้งแต่ปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นต้นทุนที่อาจจะมีผลต่อผลตอบแทนที่จะได้รับการตัดสินใจต่างๆที่ผู้บริหารจะต้องทำ
- รวมเอาการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศให้เข้าไปอยู่ในแผนขององค์การซึ่งรวมทั้งกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องทำ
- สนับสนุนให้ผู้บริหารและพนักงาน ได้รับการฝึกอบรมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ
- พยายามสนับสนุนให้เกิดความตระหนักถึงความสำเร็จในการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศทั่วทั้งองค์การ
- เพื่อให้การเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ เป็นที่ยอมรับของพนักงานระดับต่างๆ ผู้บริหารจะต้องสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานและผลตอบแทนในอันที่จะดึงดูดให้พนักงานใช้และปฏิบัติตามการเปรียบประยุคต์เพื่อความเป็นเลิศ